

heldigste Ordning, vilde være konsekvente, skulde de have sagt: Enhver, der vil være Svend i et virkeligt Haandværk, skal efter udstaaet Læretid aflægge en Svendeprove og have Bevis for sin Dygtighed, og enhver, der vil være Mester i sit Fag, skal, efter at han i en Aarrække har uddannet sig yderligere ved Arbejde i sit Fag, aflægge en Mesterprobe, som skal give ham Afgang til at faa Næringsbevis som Haandværksmester. Hvis de talte saaledes, saa vilde jeg sige, at de vare konsekvente i deres Forlangende; saa var det dog noget, man kunde forstaa. Men det gøre de ikke. Nej, de forlange, at man skal indrette en Svendeprove, som alene har den Betydning, at den giver Afgang til Næringsdrift, altsaa til at blive Mester i Faget. Det forekommer mig, at være lige ved at være uværdigt for Haandværksmestrene at forlange denne Ting. Men det er dog for mig endnu ikke Hovedindvendingen mod alt det, man her foreslaar paa de tvungne Fagprøvers Omraade, skønt det alene kunde være tilstrækkeligt til at vise, at de ikke vilde faa den Betydning for Haandværket, som man vil tillægge dem. Men det, som for mig er det aller væsentligste, er, hvorledes Arbejderne blive stillede, naar denne Prove er gennemført. Repræsentanter for Arbejdsgiverne have foreslaaet, hvorledes Fagarbejdernes Stilling skal være, efter at dette Lovforslag er blevet vedtaget. De sige nemlig, at denne Prove skal virke som en Mesterprobe, og de sige udtrykkelig i Kommissionsbetænkningen, at den ikke skal hindre nogen i at arbejde som Svend i Faget, og samtidig sige de, at det er i Forbrugernes Interesse, at denne Fagprobe bliver indført. Jeg gad nok spørge Forbrugerne af haandværksmæssige Produkter rundt omkring i Landet, Forbrugerne af Produkter overhovedet: Paa hvilket Punkt er det egentlig, at de have Interesse af, at der paa det haandværksmæssige og paa alle andre Omraader er dygtige Folk. Ere de særlig interesserede i, at den, der leder Arbejdet i det hele taget, den, der staar for det, er en dygtig Mand? Ja, hans Dygtighed har ganske vist Interesse for dem, for saa vidt de komme i Berøring med ham; det har Interesse for dem, at de have Tillid til ham som Leder af Arbejdet. Men Hovedsagen er dog, at de Arbejdere, som skulle frembringe det Arbejde, som Forbrugerne skulle bruge, ere dygtige Folk, at de have lært deres Fag og forstaa det. Det er dog det, som det kommer an paa. Men her have Mestrene handlet, som Arbejdsgiverne al Tid handle, naar de skulle frem med Ting, som ere i deres egen Interesse, de tænke ikke smaaligt

paa andre, nej, de sige: Vi vilde holde Konkurrencen ude, men lad Konkurrencen paa Arbejdsmarkedet blive saa stor som muligt. Lad kun ufaglært Arbejdsraft komme ind paa Markedet, det angaar ikke os, naar vi kunne bruge den og købe den billigt. Her kommer den rette Side af Sagen frem: lad Konkurrencen mellem Arbejderne blive saa stor som muligt, det vil bidrage til, at vi kunne købe Arbejdsraften saa billig som muligt, og kan der ikke blive nok her i Landet, saa lad os indforfrive dem fra Udlandet, thi vi have ikke noget at bestille med Svendeprover for dem, der komme derfra! Dette er i hvert Tilfælde for mig Hovedhjørnestenen til at sige: Fagprøver bør ikke paa den Maade indføres; hvis vi skulle have Fagprøver, bibeholde Fagprøver, saa lad os bibeholde dem, som vi have. De ere paa mange Omraader for Arbejderne et Værn mod, at andre komme til at udøve deres Haandværk og et Værn for dem i deres Organisationer til at holde udgytig Arbejdsraft ude, et Værn om deres Selvstændighed og Selvsølelse, saaledes at de komme til at staa bedre over for Arbejdsgiverne, naar de ere i Besiddelse af en vis Dygtighed. Det har jeg intet imod, at man beholder dem, og lad det være en frivillig Sag, om man vil paalægge sig denne Byrde — det kan være af Betydning, men det kan ogsaa være, at det ikke er det — men lad os ikke faa tvungne Fagprøver, som kun ere et Skjul for dem, der ville drive Mesternæring, men paa Svendefagprøvers Besøstning. — Andre ærede Medlemmer have jo tilladt sig at berøre de Fag, som de selv tilhøre, og jeg maa da maasse ogsaa et Øjeblik dvæle ved det Fag, som jeg hører til, især da man vistnok i Almindelighed bedre kan sætte sig ind i, hvorledes Forholdene vilde blive paa dette Omraade end paa mange andre; thi alle komme jo ved Bestilling paa deres Vælfærdingsgenstande i Berøring med dette Fag. Paa dette Fags Omraade har det maasse endnu nogen Betydning for Svendene, at der aflægges Svendefagprøver. Det kan have Betydning for deres egen Skyld, for deres Fagorganisations Skyld, det kan bidrage til at hæve deres Betydning. Det er nu noget, jeg skal lade staa hen, men jeg vil spørge enhver, der vil gøre sig Umage for at se klart i dette Forhold: Hvilken Forbindelse er der mellem en Svends Arbejde i det Fag, han skal aflægge Prove i, og en Mesterprobe i dette Fag? Ikke den allermindste! Enhver ved, at Mesterens Opgave i dette Fag er at tilskære og tilpasse Klæderne, at lede Svendene, at forstaa at sætte dem i Arbejde, men det drejer sig ikke for ham om at